

Knowledge and attitude of dental students in Qazvin University of Medical Sciences about treatment of patients with HIV, HBV and HCV infections

F. Aghaei¹, F. Rayati¹, R. Sarchami²

¹ School of Dentistry, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

² School of Medicine, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

Corresponding Address: Ramin Sarchami, Educational Development Center, Qazvin University of Medical Sciences, Shahid Bahonar Blvd., Qazvin, Iran

Tel: +98-912-3037857, Email: rsarchami@qums.ac.ir

Received: 24 Apr 2016 ; Accepted: 23 Nov 2016

*Abstract

Since dental students are exposed to pathogenic viruses such as HIV, HBV and HCV, it is necessary to provide them with adequate knowledge and appropriate attitude towards the treatments of such patients. This cross-sectional study was done in 2014-2015 academic year to evaluate knowledge and attitude of 94 dental students of fourth to sixth year about treatment of patients with HIV, HBV and HCV infections. To collect data, a self-made questionnaire was used. Results showed that 60 students (63.8%) had a good knowledge level and 73 students (77.7%) had a moderate attitude. Statistical tests including T-test, ANOVA, Pearson correlation coefficient, and Tukey indicated that the students of fifth and sixth year had significantly higher knowledge and better attitude than fourth year students ($P=0.000$, $P=0.015$ respectively). This study indicated that increasing the students' knowledge about treatment of patients with HIV, HBV and HCV infections is not enough to provide a positive attitude, so instructional methods more focused on attitude are required.

Keywords: Knowledge, Attitude, HIV, HBV, HCV

Citation: Aghaei F, Rayati F, Sarchami R. Knowledge and attitude of dental students in Qazvin University of Medical Sciences about treatment of patients with HIV, HBV and HCV infections. J Qazvin Univ Med Sci. 2017; 20 (6): 71-74.

آگاهی و نگرش دانشجویان دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین نسبت به درمان بیماران مبتلا به ایدز، هپاتیت B و C

دکتر فاطمه آقائی^۱، دکتر فرشید رایتی^۱، دکتر رامین سرچمی^۲

^۱ دانشکده دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران
^۲ دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

آدرس نویسنده مسؤول: قزوین، بلوار شهید باهنر، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، تلفن ۰۹۱۲۳۰۳۷۸۵۷
تاریخ دریافت: ۹۵/۲/۵؛ تاریخ پذیرش: ۹۵/۹/۳

*چکیده

از آنجا که دانشجویان دندان پزشکی در معرض میکروارگانسیم‌های بیماری‌زا مانند ویروس ایدز، هپاتیت B و C قرار دارند، لازم است با دریافت آموزش‌های مناسب از دانش کافی و نگرش مناسب در رابطه با درمان این‌گونه بیماران برخوردار شوند. هدف این مطالعه مقطعی تعیین آگاهی و نگرش دانشجویان دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین نسبت به درمان بیماران مبتلا به ایدز، هپاتیت B و C بود که در سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ بر روی ۹۴ دانشجویی سال ۴ تا ۶ این دانشکده با استفاده از یک پرسش‌نامه محقق ساخته انجام شد. ۶۰ نفر از دانشجویان (۶۳/۸٪) از آگاهی خوبی برخوردار بودند و نگرش ۷۳ نفر (۷۷/۷٪) در حد متوسط بود. آزمون‌های تی، آنوا، پیرسون و توکی نگرش و آگاهی دانشجویان سال ۵ و ۶ را به طور قابل توجهی از دانشجویان سال ۴ بالاتر نشان داد (به ترتیب $p=0/000$ و $p=0/015$). نتایج نشان داد که برای ایجاد نگرش مناسب در دانشجویان نسبت به درمان بیماران مبتلا به ایدز، هپاتیت B و C، صرفاً افزایش آگاهی دانشجویان کافی نیست و باید بر روی روش‌های تغییر نگرش تمرکز بیشتری صورت گیرد.

کلیدواژه‌ها: آگاهی، نگرش، ایدز، هپاتیت B، هپاتیت C

*مقدمه

دانش و نگرش دانشجویان دندان پزشکی در زمینه بیماری ایدز ضروری است.^(۳) مایرز و همکاران (۲۰۱۰) با بررسی تماس‌های شغلی، آگاهی و نگرش دانشجویان دندان پزشکی یکی از دانشکده‌های دندان پزشکی آمریکا در زمینه عوامل بیماری‌زای منتقل‌شونده از طریق خون به نتیجه مشابهی رسیدند و اعلام کردند که کمبود اطلاعات ممکن است به ایجاد نگرش منفی نسبت به درمان افراد مبتلا به ایدز منجر شود و ارتقای آموزش در این زمینه را لازم دانستند.^(۴) هدف این مطالعه، تعیین آگاهی و نگرش دانشجویان دندان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین طی سال تحصیلی ۹۳ تا ۹۴ نسبت به درمان بیماران مبتلا به ایدز، هپاتیت B و C بود.

دانشجویان دندان پزشکی می‌توانند در معرض میکروارگانسیم‌های بیماری‌زا مانند ویروس ایدز، هپاتیت B و C ناشی از تماس مستقیم با خون و بزاق بیماران قرار گیرند.^(۱) تعداد موارد آلودگی با این عفونت‌ها در میان کارکنان بهداشتی در کشورهای در حال توسعه هر ساله حدود ۵/۸۴ درصد افزایش می‌یابد و براساس مطالب منتشر شده از سوی سازمان جهانی بهداشت ۲/۵ درصد از موارد ایدز و ۴۰ درصد از موارد هپاتیت‌های C و B در کارکنان بهداشتی - درمانی سرتاسر دنیا در اثر تماس‌های شغلی ایجاد می‌شود.^(۲)

جعفری و همکاران (۱۳۸۸) با بررسی دانش و نگرش دانشجویان سال آخر دندان پزشکی تهران و شهید بهشتی در مورد بیماری ایدز به این نتیجه رسیدند که ارتقای

* مواد و روش ها:

این مطالعه مقطعی در سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ بر روی ۹۴ نفر از دانشجویان سال ۴ تا ۶ دانشکده دندان پزشکی قزوین انجام شد که با روش سرشماری انتخاب شدند. جمع آوری اطلاعات با استفاده از پرسش نامه محقق ساخته و پس از سنجش روایی و پایایی انجام شد. سؤال های نگرش شامل ۲۴ عبارت نگرشی و سؤال های مربوط به آگاهی شامل ۷ عبارت آگاهی صحیح یا غلط در این مورد بود. در مجموع تعداد ۹۴ پرسش نامه تکمیل شد. داده ها با استفاده از آزمون های آماری تی، آنوا، پیرسون و توکی و نرم افزار SPSS ۱۹ تجزیه و تحلیل شدند. سطح معنی داری کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

* یافته ها:

از بین ۹۴ دانشجوی مورد مطالعه، ۳۵ نفر (۳۷/۲ درصد) مذکر و ۵۹ نفر (۶۲/۸ درصد) مؤنث بودند. میانگین سنی افراد $23/58 \pm 1/2$ سال (محدوده بین ۲۱ تا ۲۶ سال) بود. ۳۲ نفر (۳۴ درصد) دانشجوی سال چهارم، ۳۱ نفر (۳۳ درصد) سال پنجم و ۳۱ نفر (۳۳ درصد) سال ششم بودند.

رابطه آگاهی و نگرش با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون معنی دار نبود ($P=0/61$)

جدول ۱- ارتباط بین آگاهی و نگرش با متغیرهای پژوهش (۹۴ نفر)

ضریب	ضعیف		متوسط		خوب		آگاهی
	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
P=۰/۰۱۵	۸/۵	۸	۲۷/۷	۲۶	۶۲/۸	۶۰	آگاهی
P=۰/۰۰۰	۰	۰	۷۷/۷	۷۳	۲۲/۳	۲۱	نگرش
P=۰/۶۱							آگاهی و نگرش
P=۰/۹۸۲							آگاهی و جنس
P=۰/۳۴۴							آگاهی و سابقه درمان
P=۰/۹۰۵							نگرش و جنس
نگرش افراد دارای سابقه درمان بیماران مبتلا بهتر از دیگران بود P=۰/۰۰۲							نگرش و سابقه درمان

* بحث و نتیجه گیری:

این مطالعه نشان داد نگرش اکثر دانشجویان (۷۷/۷ درصد) در مورد بیماران مبتلا به ایدز، هپاتیت B و C متوسط بود که با نتایج مطالعه شیخ، همسو و با نتایج مطالعه پاتیل در تضاد بود.^(۶و۵) در ارتباط با آگاهی نیز در مطالعه حاضر اکثر افراد (۶۳/۸ درصد) از آگاهی خوبی برخوردار بودند که با نتایج مطالعه جعفری و پاتیل همسو بود.^(۶و۳)

در این مطالعه بین آگاهی از بیماری ایدز، هپاتیت B و C و نگرش افراد مورد مطالعه نسبت به درمان این بیماران، ارتباط معنی داری مشاهده نشد که با نتایج مطالعه پاتیل موافق بود.^(۶) به نظر می رسد آگاهی نسبت به ویژگی های بیماری های خطرناک، به خودی خود نمی تواند نگرش افراد را تحت تأثیر قرار دهد و برای تغییر نگرش، استفاده از روش های دیگر نظیر روش ایفای نقش، مفید و کمک کننده خواهد بود. بنابراین مسئولین دانشکده دندان پزشکی باید به میزان بیش تری بر رویکردهای تغییر نگرش تمرکز کنند.

* سپاس گذاری:

از همکاری معاونت محترم پژوهشی دانشکده دندان پزشکی و معاونین محترم بهداشتی و درمان دانشگاه علوم پزشکی قزوین تقدیر می شود.

* مراجع:

1. Barilo V, Pelvin I, Skaricic J, Vuletic M, Dulcic N, Cerjan-Letica G. Treating patients with HIV and Hepatitis B and C infections: croatian dental students' knowledge, attitudes, and risk perceptions. J Dent Educ 2011 Aug; 75 (8): 1115-26.
2. Golshiri P, Badrian M, Badrian H, TabarIsfahani M, Meshkati M. Survey of occupational injuries and knowledge an

Standard precautions about AIDS and Hepatitis among faculty members, students and educational staff of dentistry school in Isfahan University of medical sciences, Iran. Health System Research Journal, Isfahan University of Medical Sciences, 2011; 7 (6): 858-65. [In Persian]

3. Jafari A, Khami M, Yazdani R, Mohammadi M. Knowledge and attitude of senior students towards HIV/AIDS. Journal of Dental Medicine 2009; 22 (4): 192-8. [In Persian]

4. Myers JE, Myers R, Wheat ME, Yin MT. Dental students and bloodborne pathogens: occupational exposures, knowledge, and attitudes. J Dent Educ 2012 Apr; 76 (4): 479-86.

5. Sheikh H, Shankar S, Vinay S. Knowledge and attitudes of undergraduate dental students in the oxford dental college hospital and research center, Bangalore toward patients with HIV/AIDS. Journal of Indian Academy of Dental Specialist Researchers 2011; (2): 1-5.

6. Patile PB, Sreenevasan V, Goal A. Knowledge of HIV/AIDS and attitude of dental students towards HIV/AIDS patients: A cross-sectional survey. Journal of Education and Ethics in Dentistry 2011; 1 (2): 59-63.